

Z LEGISLATIVY EVROPSKÉ UNIE

Účelem této rubriky je podat přehled o vybraných významných právě připravovaných či již přijatých legislativních aktech Evropské unie, které mají z hlediska svého obsahu vazby na oblast správního práva nebo činnost správních orgánů a úřadů členských států nebo EU. Účelem informací vztahujících se k jednotlivým návrhům či platným právním předpisům EU není detailní rozbor daného předpisu, ale spíše stručné upozornění na jeho nejdůležitější aspekty, jakými jsou cíle a působnost právní úpravy. V případě zájmu o hlubší studium daného předpisu je u názvu předpisu uveden též odkaz na číslo Úředního věstníku Evropské unie, ve kterém byl daný předpis publikován.

Úřední věstník EU: <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>

Databáze Pre-Lex: http://ec.europa.eu/prelex/rech_simple.cfm?CL=cs

PŘIPRAVOVANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY EU

Poslední čtvrtletí roku 2011 bylo poměrně bohaté na nové důležité návrhy předpisů EU, které reformují např. oblast společné zemědělské politiky EU či mění oblast veřejných zakázek. Vzhledem k omezenému rozsahu této rubriky a naopak velmi rozsáhlé právní úpravě, kterou tyto návrhy obsahují, tak v tomto čísle spíše pouze upozorníme na jejich projednávání s tím, že k jejich podrobnějšímu shrnutí se dostaneme v některém z příštích čísel, jakmile návrhy doznají finální podoby a budou publikovány v Úředním věstníku EU.

Návrhy nařízení, jimiž se stanoví legislativní rámec pro společnou zemědělskou politiku EU v období let 2014–2020

V říjnu 2011 předložila Komise soubor reformních návrhů, které mají za cíl stanovit legislativní rámec pro provádění společné zemědělské politiky pro období 2014 až 2020. Nejdůležitějšími návrhy jsou: **návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky¹⁾, návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty²⁾, návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)³⁾ a konečně návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady financování, řízení**

¹⁾ Návrh publikován pod číslem *COM (2011) 625*.

²⁾ Návrh publikován pod číslem *COM (2011) 626*.

³⁾ Návrh publikován pod číslem *COM (2011) 627*.

a sledování společné zemědělské politiky⁴⁾. První z návrhů upravuje pravidla a podmínky pro poskytování přímých plateb, jakožto nejdůležitějšího dotačního titulu v rámci společné zemědělské politiky.

Účelem druhého z výše uvedených návrhů nařízení je stanovit společnou organizaci trhů se zemědělskými produkty, které jsou vymezené v příloze I SFEU. Nařízení stanoví pravidla vnitřního trhu se zemědělskými produkty, zejména uplatňování tržních intervencí (tzv. veřejné intervence a podpora soukromého skladování a specifické režimy podpor) a pravidla týkající se uvádění zemědělských produktů na trh. Nařízení dále upravuje pravidla obchodu se třetími zeměmi a pravidla hospodářské soutěže v oblasti zemědělství.

Nařízení týkající se podpory rozvoje venkova z EZFRF vymezuje cíle, jakými jsou konkurenceschopnost zemědělství, udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu a vyvážený územní rozvoj venkovských oblastí a též priority, k nimž má politika rozvoje venkova přispívat⁵⁾, dále vymezuje strategický kontext politiky rozvoje venkova a opatření politiky rozvoje venkova a stanoví pravidla pro programování, vytváření sítí, řízení, sledování a hodnocení.

Cílem posledního z výše uvedených nařízení je stanovit pravidla pro financování společné zemědělské politiky prostřednictvím Evropského zemědělského záručního fondu a již zmíněného EZFRF.

Návrhy, jimiž se stanoví nový legislativní rámec pro oblast veřejných zakázek a koncesí

Na konci prosince 2012 Komise předložila též soubor návrhů, jenž mění na úrovni EU pravidla, týkající se veřejných zakázek a koncesí. Asi nejvýznamnějším z těchto návrhů je **návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek**⁶⁾. Návrh nově zavádí základní pojem „*zadávání zakázek*“, kterým se rozumí „*nákup nebo jiné formy získávání stavebních prací, dodávek nebo služeb jedním či více veřejnými zadavateli od hospodářských subjektů vybraných těmito veřejnými zadavateli bez ohledu na to, zda stavební práce, dodávky nebo služby mají sloužit veřejnému účelu, či nikoli.*“ Pokud jde o definice, tak některé hlavní pojmy, které jsou stěžejní pro působnost směrnice (např. veřejnoprávní subjekt, veřejné zakázky na stavební práce a služby, smíšené zakázky) byly revidovány s ohledem na poměrně bohatou judikaturu Soudního dvora EU pro tuto oblast.

Dle návrhu směrnice by systémy členských států měly zajistit dvě základní formy řízení: otevřené a omezené řízení. Za určitých podmínek nicméně mohou umožňovat výběrové „řízení s vyjednáváním“, „soutěžní dialog“ nebo „inovační partnerství“, což je nová forma řízení pro zadávání inovativních zakázek. Dle návr-

⁴⁾ Návrh publikován pod číslem *COM (2011) 628*.

⁵⁾ Vymezené v čl. 5 návrhu **nařízení**.

⁶⁾ Návrh publikován pod číslem *COM (2011) 895*.

hu by veřejní zadavatelé měli mít navíc k dispozici soubor šesti specifických metod zadávání zakázek a nástroje určené pro souhrnné a elektronické zadávání zakázek: rámcové dohody, dynamické nákupní systémy, elektronické dražby, elektronické katalogy, ústřední nákupní subjekty a společné zadávání zakázek. V porovnání se stávající směrnicí byly tyto nástroje upraveny tak, aby bylo usnadněno elektronické zadávání zakázek.

V souladu s dohodou WTO o veřejných zakázkách zavádí návrh zjednodušený režim zadávání zakázek, který se vztahuje na všechny zadavatele na úrovni nižší, než je úroveň ústředních orgánů státní správy, jako jsou místní a regionální orgány. Tito zadavatelé mohou jako výzvu k účasti v soutěži použít oznámení předběžných informací. Jestliže této možnosti využijí, nemusí před zahájením zadávacího řízení zveřejňovat samostatné oznámení o zakázce. Po vzájemné dohodě s účastníky mohou také pružněji stanovit určité lhůty.

Jedním z cílů návrhu je též pomoci členským státům dosáhnout přechodu na elektronické zadávání zakázek, jež umožňuje dodavatelům, aby se zúčastnili on-line zadávacích řízení na celém vnitřním trhu. Za tím účelem stanovuje navrhovaná směrnice povinné předávání oznámení v elektronické formě, povinnou elektronickou dostupnost zadávací dokumentace a ukládá přechod na plně elektronickou komunikaci, zejména elektronické podání, u všech zadávacích řízení během dvouletého přechodného období.

Zadavatelé zakázek budou oprávněni vyloučit hospodářské subjekty, které vykázaly závažné nebo přetrvávající nedostatky při plnění předchozích smluv. Veřejný zadavatel nicméně bude moci akceptovat zájemce nebo uchazeče i přesto, že existuje důvod pro vyloučení, jestliže zájemce nebo uchazeč přijme vhodná opatření k odstranění důsledků nedovoleného jednání a k účinné prevenci dalšího výskytu takového pochybení.

Vzhledem k tomu, že v praxi představují změny zakázek během jejich doby trvání jeden z největších problémů, obsahuje návrh též zvláštní ustanovení, která vycházejí z judikatury Soudního dvora EU a představují určitá řešení pro případ nepředvídaných okolností, jež vyžadují úpravu veřejné zakázky během její doby trvání.

Dalším návrhem, který by spolu s výše uvedeným návrhem měl nahradit stávající předpisy pro oblast veřejných zakázek⁷⁾, je **návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb**⁸⁾. Tento návrh stanoví pravidla týkající se postupů při zadávání zakázek přesně vymezenými zadavateli, a to pokud předmět zakázky, tedy stavební práce, dodávky nebo služby jsou určeny k výkonu některé

⁷⁾ *Směrnice 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb* (Úř. věst. L 134, 30. 4. 2004, s. 1) a *směrnice 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby* (Úř. věst. L 134, 30. 4. 2004, s. 114).

⁸⁾ Návrh publikován pod číslem **COM (2011) 896**.

z činností taxativně vymezených v člancích 5 až 11 návrhu (např. poskytování nebo provoz pevných sítí určených k poskytování služby veřejnosti v souvislosti s výrobou, dopravou nebo distribucí plynu nebo tepla a dodávky plynu nebo tepla do takových sítí; poštovní služby; činnosti spojené s poskytováním nebo provozem sítí poskytujících službu veřejnosti v oblasti železniční dopravy, automatizovaných systémů, tramvajové, trolejbusové, autobusové nebo lanové dopravy atd.).

Třetím z návrhů, který doplňuje výše uvedené návrhy týkající se veřejných zakázek, je **návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o udělování koncesí**⁹⁾. Udělování koncesí na stavební práce se v současnosti řídí jen omezeným počtem právních předpisů práva sekundárního, zatímco na koncese na služby se vztahují pouze obecné zásady Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Z tohoto důvodu je cílem směrnice zejména nastavit právní rámec vztahující se na udělování koncesí. Konkrétní povinnosti v oblasti koncesí zvýší právní jistotu na jedné straně tím, že veřejní zadavatelé a zadavatelé budou mít k dispozici jasná pravidla zohledňující zásady SFEU v souvislosti s udělováním koncesí, a na druhé straně tím, že hospodářským subjektům budou poskytnuty určité základní záruky, pokud jde o koncesní řízení.

Návrh rozšiřuje dopad většiny povinností, jež v současnosti platí pro udělování veřejných koncesí na stavební práce, na všechny koncese na služby. Stanoví také řadu konkrétních a přesnějších požadavků pro různé fáze zadávacího řízení na základě zásad Smlouvy podle výkladu v judikatuře Soudního dvora Evropské unie.

Návrh dále rozšiřuje uplatňování sekundárního práva na udělování koncesí v odvětví veřejných služeb, které jsou v současnosti z těchto právních předpisů vyňaty.

Návrh nařízení Rady o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní *COM (2011) 730*

Cílem tohoto návrhu je zejména revize právní úpravy obsažené ve stávajícím nařízení (ES) č. 2073/2004, které stanoví právní rámec pro správní spolupráci v oblasti spotřebních daní. Návrh též zohledňuje zavedení elektronického systému pro kontrolu přepravy zboží podléhajícího spotřební dani (dále jen „EMCS“).¹⁰⁾

Pokud jde o obsah samotný, nařízení stanoví podmínky, pravidla a postupy, jež příslušným orgánům členských států umožní spolupráci a výměnu informací, které jsou nezbytné pro zajištění správného uplatňování právních předpisů o spotřební dani, a to elektronickými prostředky či jinak.

⁹⁾ Návrh publikován pod číslem *COM (2011) 897*.

¹⁰⁾ Systém zavedený na základě *rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1152/2003/ES ze dne 16. června 2003 o zavedení elektronického systému pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani*.

SCHVÁLENÉ PŘÁVNÍ PŘEDPISY EU

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/82/EU ze dne 25. října 2011 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu

Úřední věstník L 288, 5. 11. 2011

Účelem této směrnice je přispět k ochraně účastníků silničního provozu v EU tím, že bude usnadněna přeshraniční výměna informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu, které byly spáchány s vozidlem registrovaným v jiném členském státě, než je členský stát, v němž k deliktu došlo, a tím i vymáhání sankcí. Článek 2 směrnice obsahuje taxativní výčet deliktů v oblasti silničního provozu, které spadají do působnosti směrnice. Jsou jimi: překročení nejvyšší dovolené rychlosti; nepoužití bezpečnostních pásů; nezastavení na červený signál světelného signalizačního zařízení; řízení vozidla pod vlivem alkoholu; řízení vozidla pod vlivem drog; nepoužití ochranné přilby; použití zakázaného pruhu a nedovolené použití mobilního telefonu nebo jiného komunikačního zařízení za jízdy.

Dle směrnice by měl každý členský stát určit své kontaktní místo, jehož pravomoci se řídí právními předpisy daného členského státu a které by mělo sloužit jako kontaktní místo pro výměnu informací o dopravních deliktech, vozidle a vlastníkovovi vozidla. Za tímto účelem by měl být umožněn národním kontaktním místům ostatních členských států přístup k vnitrostátním údajům o registraci vozidel s oprávněním provádět automatizované vyhledávání (prostřednictvím on-line přístupu do databází jednoho, několika nebo všech členských států či zúčastněných zemí) údajů o vozidlech a údajů o vlastníkovovi nebo držiteli vozidla.

Směrnice dává možnost členskému státu, ve kterém byl dopravní delikt spáchán, rozhodnout, zda v souvislosti s deliktem zahájí následné řízení. Jestliže je řízení zahájeno, informuje o tom příslušný úřad členského státu, kde byl delikt spáchán v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy vlastníka či držitele vozidla nebo jinak zjištěnou osobou, podezřelou ze spáchání dopravního deliktu. V informačním dopise, jehož vzor je uvedený v příloze II směrnice, sdělí vlastníku nebo držiteli vozidla či jinak zjištěné osobě podezřelé ze spáchání dopravního deliktu veškeré významné informace, zejména povahu dopravního deliktu v oblasti bezpečnosti silničního provozu, místo, den a čas spáchání deliktu, název porušeného vnitrostátního právního předpisu a sankci, a případně i údaje o zařízení, jehož bylo ke zjištění deliktu použito. Informační dopis by měl být odeslán v jazyce dokladů o registraci, jsou-li k dispozici, nebo v jednom z úředních jazyků členského státu registrace.

Daniel Hoda